Lag

om främjande av scenkonst

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Undervisnings- och kulturministeriet beviljar statsandelar för driftskostnaderna för verksamhetsenheter för scenkonst i enlighet med lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) och denna lag.

Med *scenkonst* avses i denna lag teaterkonst, cirkuskonst, danskonst, musik och andra konstnärliga liveframträdanden vid en viss tidpunkt inför publik.

2 §

Syftet med denna lag är att främja

1) högklassig och professionell scenkonst,

2) befolkningens jämlika möjligheter till bildning,

3) välbefinnande, samhörighet och delaktighet.

3 §

Syftet med den statsandel som beviljas för driftskostnaderna för verksamhetsenheter för scenkonst är att från konstnärliga utgångspunkter främja mångsidigheten och den kulturella mångfalden inom scenkonst samt den riksomfattande och regionala tillgången och tillgängligheten för olika befolkningsgrupper till de tjänster som tillhandahålls inom ramen för scenkonst.

2 kap.

Beviljande av statsandel

4 §

En förutsättning för att en verksamhetsenhet ska godkännas såsom berättigad till statsandel är att

1) verksamheten vid enheten är professionell och etablerad och utövas regelbundet och året om,

2) den som leder verksamheten vid enheten har uppgiften som huvudsyssla och har en för uppgiften lämplig utbildning, tillräcklig förtrogenhet med uppgiftsområdet och i praktiken visad ledarförmåga,

3) den konstnärliga verksamheten vid enheten leds av en person som har en för uppgiften lämplig utbildning eller tillräcklig förtrogenhet med uppgiftsområdet,

4) enheten har en tillräckligt stor övrig personal som är yrkeskunnig på området,

5) enhetens huvudman är en kommun eller samkommun eller en sådan privat registrerad sammanslutning eller stiftelse till vars stadgeenliga uppgifter det hör att utöva verksamhet med framträdanden inom scenkonst eller driva en verksamhetsenhet för scenkonst,

6) det finns tillräckliga ekonomiska förutsättningar för verksamheten,

7) syftet med verksamheten inte är att eftersträva ekonomisk vinst,

8) enheten har en flerårig plan som anger dess mål, verksamhet och ekonomi.

Med avvikelse från vad som anges i 1 mom. kan en verksamhetsenhet godkännas såsom berättigad till statsandel, trots att den konstnärliga verksamheten leds av samma person som leder verksamheten vid enheten.

5 §

Efter att ha fått utlåtande från statsandelsnämnden för scenkonst fattar undervisnings- och kulturministeriet inom ramen för statsbudgeten på ansökan beslut om godkännande av en verksamhetsenhet för scenkonst såsom berättigad till statsandel. Vid beslutsfattandet ska ministeriet beakta behovet av statsandel med avseende på det syfte som anges i 3 §.

En verksamhetsenhet för scenkonst kan godkännas såsom berättigad till statsandel tills vidare eller för tre år. En verksamhetsenhet kan godkännas som berättigad till statsandel tills vidare, om det med beaktande av hur omfattande verksamheten och hur stabila verksamhetsförutsättningarna är kan bedömas att verksamhetsenheten sannolikt kommer att uppfylla förutsättningarna enligt 4 § under de följande sex finansåren.

Med avvikelse från vad som anges i 4 § 1 mom. 2 punkten förutsätts det att den som leder verksamheten vid en verksamhetsenhet som godkänns såsom berättigad till statsandel för tre år ha en för uppgiften lämplig utbildning eller på något annat sätt förvärvad kompetens. Den som leder en sådan verksamhetsenhet kan sköta uppgiften också som bisyssla, om verksamhetsenheten har minst en annan anställd med uppgiften som huvudsyssla.

Berättigade till statsandel är dessutom teatrarna Svenska Teatern och Tampereen Työväen Teatteri, om de uppfyller de förutsättningar som anges i 4 §. Undervisnings- och kulturministeriet fattar beslut om huruvida förutsättningarna uppfylls eller inte.

6 §

När undervisnings- och kulturministeriet i enlighet med 49 § 1 mom. i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet fastställer det antal årsverken som läggs till grund för statsandelen för en verksamhetsenhet för scenkonst, beaktar ministeriet det faktiska antalet årsverken under de tre föregående finansåren och behovet av statsandel med avseende på det syfte som anges i 3 § i denna lag.

Undervisnings- och kulturministeriet kan besluta att statsandelen för en del av de årsverken som verksamhetsenhetens statsandel grundar sig på beviljas i enlighet med en förhöjd statsandelsprocent, om en betydande del av verksamhetsenhetens verksamhet är turné- eller besöksverksamhet eller uppträdanden som riktar sig till barn, språkliga minoriteter eller specialgrupper, eller om det finns något annat särskilt kulturpolitiskt skäl som hänför sig till verksamhetsenhetens verksamhet.

Statsandelen till teatrarna Svenska Teatern och Tampereen Työväen Teatteri beviljas i sin helhet i enlighet med en förhöjd statsandelsprocent.

7 §

Undervisnings- och kulturministeriet fastställer med sex års mellanrum en finansieringsplan för verksamhetsenheterna för scenkonst. Planen ska för de sex följande finansåren innehålla en uppskattning av det antal årsverken som läggs till grund för statsandelen till de verksamhetsenheter för scenkonst som är berättigade till statsandel och av antalet årsverken i enlighet med en förhöjd statsandelsprocent. För de verksamhetsenheter som har godkänts såsom berättigade till statsandel för tre år ska planen dock fastställas med tre års mellanrum för tre finansår i sänder.

Planen ska vara utgångspunkt vid fastställandet av antalet årsverken som ligger till grund för statsandelen till en verksamhetsenhet för scenkonst och antalet årsverken i enlighet med en förhöjd statsandelsprocent, om inte något annat följer av statsbudgeten, en väsentlig nedgång i antalet faktiska årsverken vid verksamhetsenheten, en betydande minskning av den verksamhet som utgör grund för en förhöjd statsandelsprocent eller en förändring av omständigheterna som har inträffat efter det att planen fastställdes.

8 §

Under en ansökningstid som undervisnings- och kulturministeriet meddelar kan en verksamhetsenhet för scenkonst med tre års mellanrum ansöka om rätt till statsandel.

Undervisnings- och kulturministeriet utvärderar med sex års mellanrum huruvida en verksamhetsenhet för scenkonst som godkänts såsom tills vidare berättigad till statsandel fortfarande uppfyller de förutsättningar som anges i 4 § och 5 § 2 mom. Huvudmännen för de verksamhetsenheter som godkänts såsom tills vidare berättigade till statsandel ska lämna de uppgifter som behövs för utvärderingen till undervisnings- och kulturministeriet inom den tid som ministeriet har meddelat.

Undervisnings- och kulturministeriet kan återkalla godkännandet av en verksamhetsenhet för scenkonst såsom berättigad till statsandel, om enheten inte längre uppfyller de förutsättningar som anges i 4 §. Om en verksamhetsenhet för scenkonst som godkänts såsom tills vidare berättigad till statsandel inte längre uppfyller förutsättningarna enligt 5 § 2 mom., kan undervisnings- och kulturministeriet ändra ett godkännande av rätt till statsandel som gäller tills vidare till ett godkännande som gäller i tre år.

9 §

I anslutning till Centret för konstfrämjande finns en statsandelsnämnd för scenkonst som tillsätts av undervisnings- och kulturministeriet för tre år i sänder. Nämnden har till uppgift att ge sakkunnigutlåtanden till undervisnings- och kulturministeriet om ansökningar om godkännande av verksamhetsenheter för scenkonst såsom berättigade till statsandel. Nämnden ska ha en ordförande, en vice ordförande och högst sju andra medlemmar. När nämnden tillsätts ska det ses till att den har en mångsidig konst- och kulturpolitisk sakkunskap. Närmare bestämmelser om tillsättande av nämnden och om nämndens verksamhet får utfärdas genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet.

10 §

För anläggningsprojekt för statsandelsberättigade verksamhetsenheter för scenkonst kan statsunderstöd beviljas inom ramen för anslag i statsbudgeten, enligt vad som föreskrivs i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet.

För de statsandelar och statsunderstöd som avses i denna lag kan penningspelsbolagets avkastning enligt 17 § i lotterilagen (1047/2001) användas.

3 kap.

Ikraftträdande

11 §

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022. Dess 9 § träder dock i kraft redan den 1 januari 2021.

Genom denna lag upphävs teater- och orkesterlagen (730/1992).

12 §

Den som före ikraftträdandet av denna lag har anställts för en uppgift som avses i 4 § 1 mom. 2 eller 3 punkten vid en verksamhetsenhet som är berättigad till statsandel vid ikraftträdandet av denna lag och som uppfyller de förutsättningar för uppgiften som ingick i de be-

stämmelser som gällde vid lagens ikraftträdande, uppfyller alltjämt förutsättningarna för uppgiften i fråga.

Helsingfors den 17 december 2020

Republikens President

Sauli Niinistö

Forsknings- och kulturminister Annika Saarikko